

Pohjantähti

YL100 Yleiset sopimusehdot 1.7.2025

Sisällysluettelo

VAKUUTTAMINEN	2
1 Vakuutussopimus.....	2
2 Vakuutussopimukseen tarvittavat tiedot	2
3 Vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo	3
4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa	3
5 Vakuutusmaksu	5
6 Inflaatio suoja	6
7 Vakuutussopimuksen muuttaminen.....	6
8 Vakuutussopimuksen päättyminen	7
KORVAAMINEN.....	8
9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	8
10 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	9
11 Samastaminen vahinkovakuutuksessa	9
12 Syyntakeettomuus ja pakkotila	10
13 Korvauksen hakeminen	10
14 Korvaaminen	10
15 Korvauksen maksaminen	12
16 Kolmannen henkilön oikeudet.....	12
17 Muutoksenhaku Pohjantähden päätökseen	12
18 Pohjantähden oikeus periä korvaus takaisin	13
19 Sähköinen asiointipalvelu	13
20 Henkilötietojen käsittely	13
21 Muita vakuutussopimuslaissa säädettyjä asioita	13

VAKUUTTAMINEN

1 Vakuutus sopimus

Vakuutus sopimus on vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välinen, molempien hyväksymä sopimus. Sopimuksen sisältö määritellään vakuutus kirjassa, kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa eli lajiejhdoissa, suojeluohjeissa ja yleisissä sopimusehdoissa tässä järjestyksessä.

Näissä yleisissä sopimusehdoissa on kerrottu vapaaehtoista vahinkovakuutusta ja henkilövakuutusta koskevista säännöistä. Näitä ehtoja ei sovelleta ryhmävakuutuksiin.

Vakuutus sopimus laki (543/94) sääntelee vakuutus sopimuksen muotoja ja ehtoja. Laki sisältää säännöksiä asiakkaan ja vakuutusyhtiön välisestä sopimussuhteesta sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksista. Vakuutus sopimus lain säännöksistä ei saa poiketa kuluttajan vahingoksi. Yritysten ja yhteisöjen osalta vakuutus sopimuksessa voidaan sopia vakuutus sopimus lain säännöksistä poiketen.

Yleisissä sopimusehdoissa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä ne asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Ellei vakuutus sopimukseen sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa toisin ole määrätty, sovelletaan Suomen lakia.

1.1 Vakuutus sopimuksen keskeiset käsitteet

Pohjantähdellä tarkoitetaan Pohjantähti Keskinäistä Vakuutusyhtiötä.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt Pohjantähden kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii vakuutuksen pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on Pohjantähden sopimusosapuolena rinnastettava kuluttajaan.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, eläinvahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovittu vakuutuskauden kerrallaan ja määräaikainen sopimus sovittu ajan.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on sovittu maksettavaksi.

Tunnusluku on vakuutusmaksun määrittämisessä käytettävä - tieto, jonka vakuutuksenottaja ilmoittaa ja joka merkitään vakuutus kirjiaan.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta vakuutusehtojen mukaisesti.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä tai määräys siitä, että vakuutuksen kohdetta käytävällä tai siitä huolehtivalla henkilöllä tulee olla määrätty kelpoisuus.

2 Vakuutus sopimukseen tarvittavat tiedot

2.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus

Ennen vakuutuksen tarjoamista Pohjantähti pyytää vakuutuksen hakijalta tietoja tämän vakuuttamiseen liittyvistä tarpeista ja vaatimuksista ja saadut tiedot huomioon ottaen määrittää vakuutuksen hakijan vakuutustarpeen.

Ennen vakuutus sopimuksen solmimista Pohjantähti antaa vakuutuksen hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivat ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Pohjantähden vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Pohjantähti ei anna vahinko- eikä henkilövakuutuksistaan asiakkaalle henkilökohtaisia suosituksia.

Vakuutuksen etämyynnissä kuluttajille tai kuluttajiin rinnastettaville vakuutuksenottajille annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja ei ole antanut tarvittavia tietoja vakuutuksesta tai on antanut siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, on vakuutus voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella aihetta käsittää.

2.1.1.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa antanut vakuutuksenottajalle puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutus sopimus on voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti esittää vastuunsa arvioimiseksi.

Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa tiedot, jotka havaitsee vääriksi tai puutteelliseksi. Esimerkiksi ajoneuvovakuutuksessa ajoneuvon haltijaksi on ilmoitettava vakuutuskohteen tosiasiallinen käyttäjä eikä omistajaksi tai haltijaksi saa ilmoittaa tosiasioita vastaamatonta henkilöä.

2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähden vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

2.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu taikka yritysten osalta edellisten lisäksi vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustaja on toiminut vilpillisesti täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutus sopimus ei sido Pohjantähteä. Yhtiöllä on oikeus tällöin pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3.1 Henkilövakuutus

Yhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutushakemusta tai terveys selvitystä antaessaan tahallisesti laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tai osoittanut tietoja antaessaan huolimattomuutta, jota ei voida pitää vähäisenä. Lisäksi edellytetään, että jos yhtiö olisi tiennyt ilmoittamatta jätetyt tiedot, se ei olisi myöntänyt vakuutusta alun perinkään.

Jos vakuutus olisi oikein annettujen tietojen perusteella myönnetty vain korkeampaa maksua vastaan tai muuten toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

2.3.2 Vahinkovakuutus

Yhtiö voi alentaa korvausta tai jättää sen kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon, mikä merkitys väärällä tai puutteellisella tiedolla on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

3 Vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Pohjantähden vastuun alkaminen

Pohjantähden vastuu alkaa, ellei muuta ajankohtaa ole vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kun Pohjantähti tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen. Pohjantähden vastuun alkamisajankohtaa ei voi sopimuksin siirtää tätä aikaisemmaksi.

Pohjantähti vastaa vakuutustapahtumasta heti kirjallisen vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen, jos on ilmeistä, että yhtiö olisi sen hyväksynyt.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Pohjantähden edustajalle, katsotaan annetuksi tai lähetetyksi Pohjantähdelle. Jos vastauksen tai hakemuksen antamis- tai lähettämisaika on epäselvä, sen katsotaan olevan kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

Henkilövakuutuksen vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella.

Pohjantähti voi hylätä henkilövakuutushakemuksen tai liittää sopimukseen rajoitusehdon vakuutusta haettaessa olleen tai aikaisemman sairauden tai vamman perusteella.

Pohjantähti ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai että sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty yhtiölle.

3.3 Pohjantähden vastuun alkaminen erityistapauksissa

Jos on erityisiä syitä, Pohjantähden vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutuskaudesta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempien vakuutusmaksujen laiminlyöntiä. Pohjantähden oikeudesta periä vakuutusmaksusuoritus ennen vastuun alkamista on ilmoitettu laskussa.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Pohjantähti irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös vakuutusmaksun myöhästymisen perusteella.

Määräaikainen vakuutus on voimassa sovittu ja vakuutus kirjaan merkityn ajan, jollei Pohjantähti irtisano vakuutusta.

4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa

4.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutuksissa

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaolo aikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutus määristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä. Vakuutustapahtuman jälkeen Pohjantähti antaa tarpeellisia tietoja sille, jolla on oikeus vaatia suoritusta Pohjantähdeltä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja nämä tiedot ovat vaikuttaneet vakuutuksenottajan menettelyyn, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla saamiensa tietojen perusteella on ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

4.2 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaolo aikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutus määristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä. Vakuutus tapahtuman jälkeen Pohjantähti antaa tarpeellisia tietoja sille, jolla on oikeus vaatia suoritusta Pohjantähdeltä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle. Vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen tulevasta korvauksesta annetut tiedot eivät vaikuta vakuutus sopimuksen sisältöön.

4.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahingonvaaran lisääntymisestä

4.3.1 Henkilövakuutus

Vakuutuksenottajan tai vakuutetun on ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetussa ja vakuutus yhtiön vastuun arvioinnin kannalta merkityksellisissä vahingonvaaraa lisäävissä seikoissa tapahtuu muutos. Henkilövakuutuksessa vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi ammatin, harrastusten tai asuinpaikan muutos tai muutto ulkomaille. Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.3.2 Vahinkovakuutus

4.3.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava Pohjantähdelle vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutus kauden aikana tapahtuneesta, olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutus yhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutus sopimusta tehtäessä.

Olellaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutus kohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen, kuten ajoneuvon tai muun omaisuuden käyttötarkoituksen muuttuminen luvanvaraiseksi tai vuokrauskäyttöön taikka henkilöauton muuttuminen pakettiautoksi
- omaisuuden luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön
- kohteessa tehtävät korjaus-, muutos- tai rakennustyöt
- kohteessa harjoitettavan toiminnan muuttuminen.

Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.3.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan on viipymättä, viimeistään 14 vuorokauden kuluessa, ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutus kirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen vahingonvaaraa lisäävä muutos ja jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutus sopimusta tehtäessä. Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan ja vakuutetun edustajaa.

Olellaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutus kohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen, kuten ajoneuvon tai muun omaisuuden käyttötarkoituksen muuttuminen luvanvaraiseksi tai vuokrauskäyttöön taikka henkilöauton muuttuminen pakettiautoksi
- omaisuuden luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön
- kohteessa tehtävät korjaus- muutos- tai rakennustyöt
- muuttuneet kuljetusolosuhteet
- muutokset vakuutetussa toiminnassa
- kohteessa harjoitettavan toiminnan muuttuminen.

4.4 Vakuutuksenottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

4.4.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja on vakuutus sopimuksen voimassa ollessa laiminlyönyt kohdassa 4.3.1 määrättyssä määräajassa tiedonantovelvollisuutensa vahingonvaaraa lisänneistä muutoksista tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Yhtiön vastuusta vapautumisen edellytyksenä on lisäksi, että ilmoittamatta jätetyt muutokset ovat sellaisia, joiden perusteella yhtiö ei olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa.

Jos Pohjantähti olisi jatkanut vakuutusta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa perittyä vakuutus maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Edellä mainittuja seurauksia ilmoittamisen laiminlyönnistä voidaan sovitella, jos ne johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

4.4.2 Vahinkovakuutus

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys vahingon syntymiseen tai laajuuteen on ollut muuttuneella olosuhteella tai asiantilalla.

Jos vakuutus maksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutus maksun suhde vakuutus maksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

4.4.3 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Mikäli tiedonantovelvollisuus laiminlyödään, on Pohjantähdellä oikeus alentaa vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tai vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Jos vakuutus maksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu

pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5 Vakuutusmaksu

5.1 Vakuutusmaksun määräytyminen

Vakuutuskauden vakuutusmaksu määräytyy kauden alkamispäivänä. Jos vakuutusturvaa vakuutusnottajan pyynnöstä tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi muutetaan kesken sopimuskauden, määräytyy turvan muutoksesta aiheutuva vakuutusmaksu vakuutuskauden alkamispäivän mukaan.

5.2 Vakuutusmaksun määräytyminen tunnusluvun perusteella

Kun vakuutusmaksu määräytyy tekijästä, joka muuttuu vakuutuskauden aikana, pitää vakuutusnottajan toimittaa Pohjantähdelle vakuutussopimusta voimaan saatettaessa ja uudistettaessa vakuutusmaksun laskemiseen tarvittavat tunnusluvut, esimerkiksi budjetoitu liikevaihto, ajoneuvon arvioidut ajokilometrit tai kohteen muuttunut pinta-ala.

Ellei vakuutusnottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi tai vakuutussopimuksen uudistamiseksi anna Pohjantähdelle pyydettyjä tietoja kuukauden kuluessa pyynnön lähettämisestä, on yhtiöllä oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään. Mikäli Pohjantähdelle on toimitettu puutteellisia tai virheellisiä tietoja, voidaan korvausta alentaa kohdan 14.3 mukaisesti.

5.3 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Pohjantähti lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Pohjantähden vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen on Pohjantähden vastuun alkamisen edellytyksenä.

Jos Pohjantähden vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Vakuutusmaksut maksetaan sovituihissa erissä. Pohjantähti vahvistaa kulloinkin voimassa olevan minimimaksuerän suuruuden. Jos sopimuksen vuosimaksu pienenee, erien lukumäärää voidaan muuttaa vastaamaan minimimaksun erien suuruutta. Erien lukumäärää voidaan muuttaa myös maksun laiminlyöntitapauksissa.

Vakuutusnottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti laskun viitetietojen mukaan kuitenkin siten, että maksusuorituksesta vähennetään ensin mahdolliset viivästyskorot.

Jos yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa vakuutusnottajan vakuutusmaksusuoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, Pohjantähdellä on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Jos kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään ensisijaisesti sen vakuutussopimuksen hyväksi, jonka laskulla se on maksettu

lyhentäen vanhinta maksamatta olevaa saatavaa. Mikäli samalla eräpäivällä on avoinna sekä lakisääteisten että vapaaehtoisten vakuutusten saatavia, hyvitetään ensisijaisesti lakisääteisten vakuutusten saatavia.

5.4 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutusnottaja ei ole suorittanut vakuutusmaksua edellisessä kohdassa tarkoitetussa määräajassa, Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomisilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, sopimus jää voimaan.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan maksuvaikkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä.

Määräaikana maksamatta jääneestä vakuutusmaksusta peritään myöhästymisajalta korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Pohjantähti voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

Pohjantähti on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on Pohjantähdellä lisäksi oikeus korvaukseen oikeudenkäyntikuluista.

5.5 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

Jos vakuutus on päätynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tästä on maininta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Pohjantähden vastuu alkaa uudelleen maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

5.6 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa eräänntyneen vakuutusmaksun kokonaisuudessaan. Tällöin Pohjantähden vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Pohjantähti ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, yhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

5.7 Vakuutusmaksun palauttaminen vakuutuksen päättyessä

Jos vakuutussopimus tai sen osa päättyy sovitua ajankohtaa aikaisemmin, Pohjantähdellä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka vakuutus on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta kohdassa Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (2.2) mainitussa tapauksessa.

Palautettava vakuutusmaksu määräytyy voimassaolopäivien mukaan, ellei lajikohtaisissa ehdoissa toisin mainita. Lajikohtaisissa ehdoissa voi olla esimerkiksi määräys

vakuutuksen minimimaksusta. Vuodenaikahinnoiteltujen vakuutusten vuosimaksu jakaantuu eri kuukausille riskiä vastaavasti ja vakuutuksen päättyessä palautetaan vakuutuskaudesta jo kuluneen ajan riskiä vastaavan vakuutusmaksun ylimenevä osa.

Jos vakuutus sopimus tai sen osa päättyy vakuutusnottajan irtisanomisen johdosta kesken vakuutuskauden, Pohjantähdellä on oikeus periä vakuutuksesta kohtuullinen käsittelymaksu. Käsittelymaksuna on oikeus periä koko vakuutuskauden maksusta 10 %, kuitenkin vähintään 8 euroa.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos vakuutus tapahtuman johdosta korvataan koko vakuutusmäärä tai vakuutuskohte kokonaisuudessaan.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5.8 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Pohjantähti voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähdessä erääntyneet saatavat.

5.9 Bonusjärjestelmä, etuohjelma tai muu etuus

Vakuutus sopimukseen voi sisältyä Pohjantähdessä bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus. Bonusjärjestelmän, etuohjelman sekä muun etuuden säännöt on kuvattu vakuutusehdoissa tai muualla Pohjantähdessä materiaaleissa. Vakuutusmaksun määräytymisperusteet voivat muuttua bonusjärjestelmän, etuohjelman ja muun etuuden sääntöjen mukaisesti. Pohjantähdellä on oikeus tehdä muutoksia bonusjärjestelmään, etuohjelmaan ja muuhun etuuteen. Muutoksia voidaan tehdä esimerkiksi niiden suuruuteen, laajuuteen, myöntämisen perusteisiin sekä kesto- ja voimassaoloaikoihin.

Pohjantähdellä on myös oikeus lopettaa bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus.

6 Inflaatio suoja

Vakuutusmäärät ja vakuutusmaksut on sidottu vakuutus kirjassa kohteen kohdalla mainittuun indeksijärjestelmään. Täysarvovakuutuksissa indeksitarkastus tehdään vuosittain vakuutusmaksun laskentaperusteisiin. Muissa kuin täysarvovakuutuksissa indeksitarkistusten laskentaan käytetään vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksipistettä.

Niitä vakuutusehdoissa ja -kirjassa mainittuja vakuutusmääriä, enimmäiskorvausmääriä, omavastuita ja toimenpidemaksuja, joita ei ole erikseen sidottu indeksijärjestelmään, voidaan korottaa kuluttajahintaindeksin kehitystä vastaavasti.

Korvaus maksetaan vahinkohetkellä voimassa olevien vakuutusmäärien, enimmäiskorvausmäärien ja omavastuiden mukaisena.

7 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

7.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

7.1.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, on

laiminlyönyt henkilövakuutusta koskevan tiedonantovelvollisuutensa (kohta 2) ja Pohjantähti olisi myöntänyt vakuutuksen oikeiden ja täydellisten tietojen perusteella ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään henkilövakuutusta koskevaa tiedonantovelvollisuuttaan (kohta 2) ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kyseisen kohdan mukaan sitoo Pohjantähteä tai
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdessä kanssa sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa (kohta 4) tarkoitettu vahingonvaaraa lisäävä muutos, jos Pohjantähti olisi tietäessään muuttuneista seikoista jo vakuutusta tehtäessä, myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla.

Pohjantähti voi alentaa vakuutusmaksua, jos vakuutusnottaja ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa merkittävästi vähentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi (kohta 2.2.1)
- vakuutusnottajana oleva yritys tai yhteisö taikka sen edustaja on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi taikka laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa muutkin tiedot, joilla hän käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähdessä vastuun arvioimisen kannalta (kohta 2.2.2)
- sopimusta tehtäessä Pohjantähdelle ilmoitettu olosuhde tai vakuutus kirjassa merkitty asiointi on vakuutuskauden aikana siten muuttunut, että vahingonvaara on olennaisesti lisääntynyt (kohta 4).

Pohjantähti voi alentaa vakuutusmaksua tai muuttaa vakuutusehtoja, jos asiakas ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa olennaisesti pienentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.3 Tiedottaminen

Kun Pohjantähti on saanut tiedon vahinko- tai henkilövakuutuksen kohteen oikeasta tai muuttuneesta olosuhteesta, se lähettää viivytyksettä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa kerrotaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

7.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

7.2.1 Ilmoitusmenettely

Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja, omavastuita sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, esimerkiksi kansallinen tai kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus
- vakuutuksen korvausmenon tai kustannustason muutos tai maksettujen vakuutuskorvausten ja vakuutusmaksujen välisen suhteen muutos
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos (kohta 6)
- muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla on vaikutusta vakuutusmaksun suuruuteen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset vakuutusnottajan tai vakuutetun iässä tai asuinpaikassa taikka vakuutuksen kohteen tai sen osan iässä, ominaisuudessa, käyttötarkoituksessa tai vakuutuspaikassa. Edelleen tällaisia muutoksia voivat olla muutokset yrityksen tai yhteisön liikevaihdossa, palkkasummassa tai henkilömäärässä.
- bonusjärjestelmän tai etuohjelman taikka muun vastaavan etuuden muutos tai lopettaminen
- yrityksen tai yhteisön toimialan muutos
- annetun alennuksen perusteiden, voimassaoloajan tai suuruuden muutos taikka alennuksen lopettaminen

Edellä mainittujen lisäksi 1.12.2022 jälkeen alkaneissa vakuutuksissa ja lisäksi milloin tahansa alkaneissa yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja, omavastuita sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- vakuutusnottajan vahinkovakuutusten vakuutusmaksujen vahinkokehitys
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutusmaksujen sopimusehtojen muutos
- vakuutuksen hallinnointi- tai hoitokustannusten muutos
- vakuutusnottajan ajotavan tai vakuutetun ajoneuvon ajomäärän muutos tai
- vakuutusnottajan kokonaisasiakkuudessa tapahtunut muutos.

Pohjantähdellä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka eivät vaikuta vakuutusmaksun keskeiseen sisältöön.

Henkilövakuutuksen vakuutusehtoja ja -maksuja, omavastuita tai muita sopimusehtoja ei voida muuttaa sen vuoksi, että vakuutetun henkilön terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, tai että on sattunut kyseessä olevaan vakuutukseen liittyvä vakuutustapahtuma.

Jos Pohjantähti tekee edellä mainittuja muutoksia, yhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksut ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa kerrotaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutusnottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

7.2.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Pohjantähti muuttaa vakuutusmaksujen ehtoja, maksuja tai muita sopimusehtoja muilla kuin edellä esitetyillä perusteilla tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, tulee yhtiön irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

8 Vakuutusmaksun päättymisen

8.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on annettu tai lähetetty Pohjantähdelle.

8.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

8.2.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja ja kun vakuutusmaksu tästä huolimatta sitoo Pohjantähteä
- vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3) eikä Pohjantähti asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuksen voimassa ollessa tapahtunut sellainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, ettei yhtiö enää muuttuneissa olosuhteissa myöntäisi vakuutusta
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2. Vahinkovakuutus

8.2.2.1 Kuluttajien ja näihin rinnastettavien vakuutukset

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta;
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä. Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan taikka turva- tai kohdekohtaisesti.
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2.2. Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyään, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä. Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan taikka turva- tai kohdekohtaisesti.
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta
- sattuu vakuutuksesta korvattava vahinko
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 4.3 tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden vaaran lisääntymisestä
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin tai
- vakuutuksenottajana olevan yrityksen omistuksessa tai kaupparekisteriin merkityssä vastuuhenkilöissä tapahtuu muutos.

Edellä mainituissa kohdissa, pois lukien konkurssia koskeva ehtokohta, vakuutuksenottajalla tarkoitetaan myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa. Mikäli Pohjantähdellä on irtisanomisoikeus yhden vakuutuksen osalta, voi yhtiö samalla irtisanoa kaikki vakuutuksenottajan vakuutukset.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4)

8.2.3 Irtisanomisen suorittaminen muun kuin maksun viivästymisen takia

Jos Pohjantähti irtisanoa vakuutussopimuksen tai osan siitä kohtien 8.2.1 tai 8.2.2 perusteella, Pohjantähti tekee sen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

8.3 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

8.3.1 Vahinko- ja henkilövakuutuksen irtisanominen

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vahinko- ja henkilövakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Lisäksi tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksen osalta Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutus- tai vakuutusmaksukauden päättymistä.

Henkilövakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

8.3.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa sopimus määrättyjen vakuutuskohteiden päättyessä

Jos vakuutuksenottaja päättää vakuutussopimuksestaan kohteita tai turvia siten, ettei vakuutus enää täytä Pohjantähden kokonaisasiakkuuden edellytyksiä tai vastuunvalintaohjeiden myöntövaatimuksia, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa jäljelle jääneet turvat päättymään vakuutuskauden päättyessä.

Jos esimerkiksi vakuutussopimuksen piirissä olevat rakennus- tai irtaimistokohteiden turvat päättyvät, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa sopimukseen kuuluvat muutkin turvat. Kuluttajasopimuksissa näitä ovat esimerkiksi henkilö-, lemmikki- ja venevakuutukset.

Jos ajoneuvon liikennevakuutus päättyy, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa myös ajoneuvoturva tai vapaaehtoinen moottoriajoneuvovakuutus.

8.4 Vakuutussopimuksen päätyminen omistajan vaihdoksessa

Vakuutussopimus tai sen osa päättyy seuraavana päivänä omistusoikeuden päättymisestä, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Omistajan vaihdoksesta on ilmoitettava Pohjantähdelle välittömästi. Jos vahinko sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen omaisuusvakuutuksen perusteella, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta. Omaisuusvakuutukseen liittyvät varallisuusvakuutukset ja muut lisäturvat, kuten esimerkiksi laaja lunastus, autopalvelu, keskeytys ja oikeusturva, eivät ole voimassa uuden omistajan hyväksi.

8.5 Moottoriajoneuvon vapaaehtoisen vakuutussopimuksen päätyminen vakuutusyhtiön vaihdoksessa

Moottoriajoneuvon vapaaehtoiset vakuutukset päättyvät ilman irtisanomista sinä päivänä, jona moottoriajoneuvon liikennevakuutus on ajoneuvorekisteriin merkitty siirtyneeksi toiseen vakuutusyhtiöön.

KORVAAMINEN

9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

9.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.1.1 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai

huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Pohjantähti suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

9.2 Velvollisuus torjua ja rajoittaa vahinkoa

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Pohjantähden oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Vakuutetun on ilmoitettava vakuutustapahtumasta poliisille, jos kysymys on epäilystä rikoksesta. Rikoksentehtäjille on vaadittava rangaistusta eikä rangaistusvaatimuksesta saa luopua ilman Pohjantähden suostumusta.

Pohjantähti korvaa vakuutustapahtumaan liittyvän edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä siltä vakuutetulta, joka on laiminlyönyt edellä tarkoitettua pelastamisvelvollisuutensa. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.2.1 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa korvausta ei alenneta eikä evätä vakuutetun huolimattomuuden takia.

Korvausta voidaan kuitenkin alentaa tai se voidaan evätä kokonaan, jos vakuutettu on joko tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt velvollisuuttaan rajoittaa tai torjua vahinkoa. Sama koskee velvollisuuden laiminlyöntiä, johon on vaikuttanut vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö.

Korvausta ei kuitenkaan evätä tai alenneta silloin, kun vahinkoa kärsinyt luonnollinen henkilö ei ole saanut perityksi korvausta vahingon aiheuttajalta tämän maksukyvyttömyyden takia. Vakuutetun maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

10 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

10.1 Henkilövakuutus

10.1.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan. Jos syynä on törkeä huolimattomuus, Pohjantähden vastuuta voidaan alentaa sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.1.2 Muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallaan aiheuttanut vakuutustapahtuman, Pohjantähti on aiheuttajaan nähden vastuusta vapaa.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos aiheuttaja on ollut vakuutustapahtuman sattuessa sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan silloin, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

10.2 Vahinkovakuutus

10.2.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä kokonaan. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vakuutustapahtuman syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

10.2.2 Vastuuvakuutus

Mahdollisesta korvauksen alentamisesta tai epäämisestä huolimatta Pohjantähti suorittaa vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut peritynä.

10.2.3 Ajoneuvovakuutus

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdassa 10.2.1 esitetyn lisäksi seuraavaa: Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin oli huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksesta, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

11 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- joka on vakuutetun suostumuksella vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta tai ilma-aluksesta;
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeluohjeen noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti

henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

12 Syyntakeettomuus ja pakkotila

12.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2) ja kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

12.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä ja Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohdat 9 ja 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2), kohtaan Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä (kohta 9) eikä kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 11 mainittuun samastettavaan henkilöön.

13 Korvauksen hakeminen

13.1 Pohjantähden velvollisuudet

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Pohjantähti antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle, edunsaajalle tai vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja neuvoo, miten korvausta haetaan. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

13.2 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen saaminen edellyttää korvauksen hakijan korvausvaatimuksen esittämistä. Korvauksen hakijan on ilmoitettava vahinkotapahtumasta Pohjantähdelle, ja jos kysymyksessä on rikos, tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle. Korvauksen hakijan on annettava Pohjantähdelle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen yhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia vahinkotapahtumaa todentavia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi

- hakijan selvitys oikeudestaan korvaukseen
- selvitys vakuutustapahtumasta; mitä, miten, missä ja milloin sattunut
- selvitys vahingoittuneen omaisuuden omistuksesta ja hankinta-ajasta, kuten omaisuuden hankkimista koskevat

alkuperäiset asiakirjat ja tositteet tai hankinnan osoittavat tilitapahtumat

- selvitys vahingon määrästä
- selvitys, kuka on aiheuttanut vahingon
- ilmoitus, kenelle korvaus suoritetaan.

Pohjantähdelle on aina varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Vakuutettu on kuitenkin velvollinen torjumaan ja rajoittamaan vahinkoa (kohta 9.2). Vahingoittunutta omaisuutta ei saa hävittää ennen kuin Pohjantähti on antanut siihen luvan tai korvausasia on käsitelty loppuun. Jos vahingoittuneen omaisuuden raivaukseen, purkuun tai korjaustoimeen on ryhdytty ilman, että Pohjantähdelle on varattu tarkastusmahdollisuus, tulee vahingoittunut omaisuus ja korjaustyö dokumentoida esimerkiksi kuvantamalla ja vaurioituneet osat säilyttää.

Lisäselvityksenä korvaushakemukseen on tarvittaessa liitettävä esimerkiksi lääkärinlausunto, kuolintodistus ja poliisitutkintapöytäkirja. Pohjantähdellä on henkilövakuutuksen yhteydessä oikeus velvoittaa vakuutettu vakuutusyhtiön osoittaman lääkärin tutkittavaksi. Niistä hoitokuluista, joista ei ole maksettu korvausta jonkin lain perusteella, on säilytettävä ja pyydyttävä toimitettava alkuperäiset maksetut tositteet.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne asiakirjat ja selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Pohjantähden mahdollisuudet hankkia selvityksiä. Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava Pohjantähdelle omalla kustannuksellaan, ellei toisin ole sovittu.

Korvauksen hakija on velvollinen vahingon jälkeen hankkimaan vakuutuksen kohteena olevan laitteen tai koneen vikatiedot taikka ajoneuvon tietojärjestelmään tallentuneet vika- ja ajotapahtumatiedot, jos niiden selvittäminen on vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta tarpeellista.

Pohjantähti ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vilpillisesti Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja Pohjantähden vastuun selvittämisessä, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan kokonaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

13.3 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava Pohjantähdeltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vahinkotapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä kymmenen (10) vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä määräajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

14 Korvaaminen

Vakuutussopimukseen sisältyvien eri vakuutuskohteiden korvaamisperusteet ovat erilaiset. Tämän vuoksi korvaamisen yksityiskohdat on esitetty vakuutuskohteiden lajienhoissa. Seuraavassa on esitetty yleisiä korvaamissehtoja.

14.1 Omavastuu

Vakuutukseen sovelletaan vakuutuskirjalle ja lajiejoihin merkittävät omavastuuta, jotka vähennetään lajiejoihin mukaisesti korvattavan vahingon määrästä tai korvattavista kustannuksista. Omavastuulla tarkoitetaan sitä rahamäärää korvattavan vahingon määrästä, joka jää vakuutuksenottajan tai vakuutetun vastattavaksi. Omavastuu voi olla esimerkiksi vuosiomavastuu, kiinteä vahinkokohtainen omavastuu tai prosenttiomavastuu taikka eri omavastuiden yhdistelmä.

Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta usean kohteen, turvan, riskin tai korvauslajin perusteella, vähennetään korvattavan vahingon määrästä suurin valittu omavastuu, ellei lajiejoihin tai vakuutus kirjassa oli toisin määrätty. Lisäksi henkilövakuutuksen, lemmikkivakuutuksen, hevösvakuutuksen, ajoneuvovakuutuksen autopalveluriskin, oikeusturvavakuutuksen tai -riskin ja keskeytysvakuutuksen tai -riskin sekä petosriskin omavastuut vähennetään aina erikseen.

14.2 Omaisuuden vakuutusmäärä ei vastaa sen arvoa

14.2.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi suurempi kuin omaisuuden tai etuuden arvo.

Pohjantähti ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon todellisen määrän vakuutusehtojen mukaisesti. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antanut väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

14.2.2 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Pohjantähti korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

14.3 Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen takia

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on antanut maksuperusteiksi olennaisesti virheellisiä tai puutteellisia tietoja ja tämän perusteella on peritty liian vähän vakuutusmaksua, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä, kuin vakuutuskohteesta perityn vakuutusmaksun ja oikeiden tietojen perusteella määrätyn vakuutusmaksun välinen suhde osoittaa.

14.4 Muut määräykset

14.4.1 Takuu, erityislaki tai vastaava korvaa ensin

Erityislain kuten tuotevastuulain, tiekuljetusvastuulain tai liikennevakuutuslain taikka julkisista varoista, takuun tai vastaavan perusteella maksettava korvaus on ensisijainen tämän vakuutussopimuksen korvaukseen nähden.

14.4.2 Verotus ja korvaaminen

Korvausta laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut määräykset.

14.4.3 Takaisin saatu omaisuus

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa omaisuus yhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

14.4.4 Pohjantähden oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutuksen kohteena oleva vahingoittunut tai vahingoittamaton jäljelle jäänyt omaisuus jää omistajalleen. Pohjantähdellä on kuitenkin oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä. Lunastushinnan perusteena on sama korvausperusteen arvo, esimerkiksi käypä arvo tai uusarvo, kuin millä kyseisen esineen tai omaisuuserän vahinkokin korvataan, ellei vahingoittunutta omaisuutta koskevissa lajiejoihin ole toisin määrätty.

14.4.5 Velan vakuutena oleva omaisuus

14.4.5.1 Kiinnitetty omaisuus

Kun korvaus on määrältään sellainen, että kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, voidaan korvaus maksaa vakuutuksenottajalle, kun tämä on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen vakuutuksenottajalle.

14.4.5.2 Pantattu omaisuus

Silloin, kun omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistajaa, ellei omistaja ole kohtuullisessa ajassa korjannut vahinkoa tai asettanut vakuutta sen korjaamisesta.

14.4.6 Poikkeuksellinen tilanne

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jonka syntymiseen on suoraan tai epäsuorasti vaikuttanut

- sota tai sotatoimen tapaiset olosuhteet, kuten esimerkiksi kapina, väkivaltainen mellakka, vallankumous, sisällissota, aseellinen selkkkaus tai vieraan vallan voimakeinot
- ydinvoimatuulissa kuvattu ydinvahinko tai ydinreaktio tai ionisoivaan säteilyyn perustuva materiaali, laite tai ase
- lakko tai työnseisaus
- terroriteko
- aurinkomyrsky
- tietojärjestelmää tai -verkkoa häiritsevää tai vahingoittava toimi kuten kyberhyökkäys tai tällaisella toimella uhkaaminen.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

Edellä mainittu terroriteko -rajoitusehto ei koske niitä kuluttajasopimuksia, jotka kuluttaja on tehnyt muuta tarkoitusta kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

14.4.7 Pakotteiden ja muiden rajoitteiden vaikutus

Pohjantähdellä ei ole velvollisuutta suorittaa vakuutussopimukseen perustuvaa korvausta tai muutakaan taloudellista kompensatiota, mikäli tällainen suoritus olisi Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen tai Yhdistyneen Kuningaskunnan taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten, toimielinten tai muiden

vastaavien tahojen asettamien pakotteiden, muiden rajoittavien toimenpiteiden tai lainsäädännön vastainen.

15 Korvauksen maksaminen

Pohjantähti suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Pohjantähti suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Pohjantähti lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Pohjantähti ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetyksen korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle Pohjantähti maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Pohjantähti voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähden erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

16 Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut henkilöt, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä vakuutus sopimukseen sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoihin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden haltijan ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

Pohjantähti vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutus enottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos edellisessä kohdassa tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutus enottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutus enottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Pohjantähden kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksen haltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoihin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksen haltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksen haltijan oikeudesta vakuutus korvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Pohjantähdeltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Pohjantähdelle esitetään korvaus vaatimus, Pohjantähti ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos Pohjantähti hyväksyy vahinkoa kärsineen korvaus vaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Pohjantähden korvauspäätöksen johdosta kanteen Pohjantähtea vastaan tai saattaa asia FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan, Vakuutus lautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 17 mukaisesti.

17 Muutoksenhaku Pohjantähden päätökseen

Vakuutus enottajalla, vakuutetulla tai muulla vakuutus korvaukseen oikeutetulla on käytettävissään eri keinoja hakea muutosta Pohjantähden päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanteen vakuutus yhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi olla yhteydessä Pohjantähdessä asiaa käsitelleeseen henkilöön, kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

17.1 Itseoikeus

Jos vakuutus enottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu epäilee virhettä Pohjantähden korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada tietoa ratkaisuun johtaneista seikoista. Pohjantähti oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

17.2 FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Vakuutus enottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu voi kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta koskien Pohjantähden päätöstä.

FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutus lautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia erimielisyyksiin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus suhteessa.

Pohjantähden päätös voidaan viedä ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella. Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsitellyyn kuluttajan tulee olla yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteydessä toimivaan kuluttajaneuvontaan.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

17.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu ei tydy Pohjantähdän päätökseen, hän voi panna vireille kanteen yhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan, Pohjantähdän kotipaikan tai vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt keskeyttävät kanneoikeuden vanhentumisen.

17.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai vakuutuskorvaukseen oikeutettu ei tydy Pohjantähdän päätökseen, hän voi pyytää venevakuutuksiin liittyvissä erimielisyyssasioissa merilain 16 a luvun mukaista merivahingonlaskijan korvausselvitystä.

18 Pohjantähdän oikeus periä korvaus takaisin**18.1 Takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan**

Vakuutetun oikeus korvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta luonnolliselta tai oikeushenkilöltä siirtyy Pohjantähdelle sen maksamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Pohjantähdelle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti voi vaatia takaisin ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

18.2 Takautumisoikeus, kun vahinko on sattunut moottoriajoneuvoa käytettäessä

Jos vahinko on aiheutettu kuljetettaessa ajoneuvoa, Pohjantähdellä on oikeus edellä mainitun lisäksi vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- ajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

18.3 Takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

Pohjantähti voi vaatia muulle kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 11 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on

- aiheuttanut vakuutustapahtuman

- laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa sopimusta solmittaessa (kohta 2.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa torjua, rajoittaa tai selvittää vahinkoa (kohdat 9.2 ja 9.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa noudattaa suojeluohjeita (kohta 9.1)

19 Sähköinen asiointipalvelu

Vakuutuksenottaja voi hoitaa vakuutuksiinsa liittyviä asioita Pohjantähdän sähköisessä asiointipalvelussa, Oma Pohjantähdessä erikseen tehdyn sopimuksen mukaisesti. Oma Pohjantähdessä voi hoitaa vakuutusasioita ympäri vuorokauden. Palvelusta löytyy tiedot vakuutuksista, voi tarkastella vakuutuspostia, hakea korvauksia, tilata todistuksia ja muokata asiakastietoja. Pohjantähdellä on oikeus lähettää vakuutuksiin liittyviä tietoja, kuten vakuutuskirjoja, korvauspäätöksiä ja viestejä vakuutuksenottajalle Oma Pohjantähteen. Pohjantähti perii paperilaskujen lähettämisestä kulloinkin voimassa olevan paperilaskutuslisän. Laskut voi tilata e-laskuna verkkopankkiin, sähköisesti Oma Pohjantähteen tai verkkolaskuna, jolloin paperilaskutuslisää ei peritä.

20 Henkilötietojen käsittely

Pohjantähti saa henkilötiedot pääasiassa asiakkaalta itseltään tai hänen valtuuttamaltaan henkilöltä. Lisäksi henkilötietoja kerätään esimerkiksi viranomaisten julkisista rekistereistä.

Henkilötietoja käsitellään vakuutus- ja korvausasioiden hoidossa, tuotteita ja palveluita tarjotessa sekä muissa Pohjantähdän toimintaan liittyvissä tehtävissä.

Henkilötietoja voidaan luovuttaa Pohjantähdän kumppaneille, kuten markkinointikumppaneille, IT-toimittajille ja vakuutusasiamiehille. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Lisäksi Pohjantähti luovuttaa henkilötietoja vakuutusyhtiöiden yhteisiin rekistereihin, joita ovat vahinkorekisteri ja väärinkäytösrekisteri, ja joita käytetään väärinkäytösten sekä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen. Rekistereihin luovutetaan tietoja vahingoista sekä vakuutusyhtiöihin kohdistuvista rikoksista ja rikosepäilyistä.

Pohjantähti voi käsitellä ja tehdä päätöksiä myös automaattisesti, jolloin henkilötietoihin perustuva päätös tehdään täysin automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuen. Automaattisen päätöksenteon seurauksena voi olla esimerkiksi päätös vakuutuksen myöntämisestä tai vahingon korvattavuudesta, mutta myös näiden hylkäämisestä.

Henkilötietoja hyödynnetään myös profilointiin, jossa henkilötietoja käyttämällä arvioidaan tiettyjä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Profilointia voidaan käyttää vakuutuksen myöntämistä, päättämistä ja asiakkuuden seuraamista varten sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Pohjantähdän henkilörekisteristä laaditussa tietosuojaselosteessa kerrotaan henkilötietojen käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaseloste on saatavilla Pohjantähdän verkkosivuilla.

21 Muita vakuutus sopimuslaissa säädettyjä asioita

Vakuutusolosuhteissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

- Soveltamisala (1 §)
- Säännösten pakottavuus (3 §)
- Tietojen toimittaminen pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla (5 a §)
- Vakuutusta koskevan henkilökohtaisen suosituksen antaminen (5 b §)
- Poikkeukset eräistä vakuutusenantajan velvollisuuksista (5 d §)
- Tieto hylkäysperusteesta (6 a §)
- Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
- Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
- Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
- Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)
- Monivakuutus (59 §)
- Vakuutusenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)
- Maksu väärälle henkilölle (71 §)